

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
היזמה למחקר יישומי בחינוך

חומרי רקע לקראת מפגש לימודי

טיפוח מיומנויות רגשיות חברתיות במערכת החינוך

יום שלישי, כ"ט בסיוון תשע"ח 12.6.2018

מכון ויצמן, בניין מאיץ החלקיקים ע"ש קופלר, רחובות

עורכת: ד"ר טלי פרידמן, מרכזת הפעילות

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים נוסדה בשנת 1959. חברים בה כיום כמאה מדענים ומלומדים ישראלים מן המעלה הראשונה. חוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים תשכ"א (1961) קובע כי מטרתיה ומשימותיה העיקריות הן לטפח ולקדם פעילות מדעית, לייצג לממשלה בענייני מחקר ותכנון מדעי בעלי חשיבות לאומית, לקיים התקשרויות עם גופים מקבילים בחוץ לארץ, לייצג את המדע הישראלי בגופים ובאירועים מדעיים בינלאומיים ולהוציא לאור כתבים שיש בהם כדי לקדם את המדע.

היזמה למחקר יישומי בחינוך מעמידה לרשות מקבלי החלטות בחינוך ידע מדעי עדכני ומבוקר. ידע כזה חיוני לגיבוש מושכל של מדיניות ולתכנון מיטבי של התערבויות – לשיפור הישגי החינוך בישראל.

חזון היזמה: ידע מחקרי הוא מרכיב חיוני בתכנון מדיניות ציבורית או התערבות רחבת היקף. בשלב התכנון ידע מחקרי מבוקר תומך בגיבוש מדיניות שסיכויי הצלחתה טובים יותר, ולאחר מכן הוא זה שמאפשר דיון ציבורי רציונלי. היזמה מיישמת חזון זה בתחום החינוך.

דרכי הפעולה של היזמה: היזמה עוסקת בנושאים שמעלים מקבלי החלטות, ומתייעצת עם בכירים במשרד החינוך ועם בעלי עניין נוספים. ועדת ההיגוי של היזמה, שאותה ממנה נשיא האקדמיה הלאומית, אחראית על תוכנית העבודה של היזמה ועל תהליכי השיפוט של התוצרים.

היזמה פועלת באמצעות ועדות מומחים ועל ידי זימון מפגשים לימודיים משותפים לחוקרים, לאנשי מקצוע ולמקבלי החלטות. היא מפרסמת את תוצרי עבודתה ומנגישה אותם לציבור הרחב. חברי ועדות המומחים מכהנים בהן בהתנדבות.

תולדות היזמה: היזמה הוקמה בשלהי שנת 2003 – מיזם משותף של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, משרד החינוך ויד הנדיב, שהגתה את הרעיון. מתחילת שנת 2010 היזמה פועלת כיחידה של האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.

בקיץ תש"ע (2010) הוסיפה הכנסת תיקון לחוק האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים, והסדירה את אופן ההתקשרות בין משרדי ממשלה המבקשים ייעוץ – לבין האקדמיה. היזמה היא המנהלת את פעולות הייעוץ שהאקדמיה נותנת בתחום החינוך לממשלה ולרשויות שונות.

רקע להקמת הוועדה

טיפול של מיומנויות חברתיות רגשיות (SEL) נחשב כיום כנדבך חשוב ובלתי נפרד מתהליכי חינוך ולמידה, זאת בין השאר לנוכח התפתחויות טכנולוגיות מואצות ושינויים תרבותיים וחברתיים המאפיינים את המאה ה-21.

הקניה ורכישה של יכולות אלה אמורות להשתקף בשיפור הישגים לימודיים, תפקוד חברתי חיובי, יכולת הסתגלות למצבים מורכבים, ירידה בבעיות התנהגות ובמצוקה רגשית. שליטה במיומנויות אלה מתבטאת במהלך הזמן בהתנהגות שמעוצבת על ידי אמונות וערכים פנימיים ומלווה בראיית האחר, וכן בקבלת אחריות לבחירותיו של האדם ולהתנהגותו. בהקשר הרחב יותר נמצא שיש קשר בין מיומנויות אלה לבין הצלחה בתפקוד אישי, חברתי ותעסוקתי.

מרבית תוכניות SEL המופעלות כיום בארץ ובעולם נועדו לבנות ולחזק בקרב התלמידים חמישה מערכים של מיומנויות, ואלו קשורים זה בזה: מודעות עצמית, ניהול עצמי, מודעות חברתית, ניהול יחסים, קבלת אחריות.

הנהלת משרד החינוך מכירה בחשיבותן של מיומנויות חברתיות רגשיות ומתמודדת עם הנושא בדרכים מגוונות, שהמשותף להן הוא התפיסה שזירת בית הספר משמשת "מגרש אימונים" להתפתחות רגשית-חברתית של תלמידים. זאת כחלק בלתי נפרד מרווחתם הנפשית, מהתפתחותם הקוגניטיבית ומהרחבת עולם הידע שלהם. ההנחה כיום במשרד החינוך היא שכישורים חברתיים-רגשיים הינם כישורים נרכשים – ניתן ללמד אותם ולהתאמן בהם. במערכת החינוך כיום, אגף שפ"י

אחראי על הוראה ופיתוח של מיומנויות חברתיות ורגשיות, והוא עושה זאת בכמה זירות כשהעיקרית שבהן היא תוכנית כישורי חיים.

עם זאת כדי להרחיב ולהעמיק את הלמידה של מיומנויות אלה ולהקנותן לכלל התלמידים באופן המיטבי, דרוש למשרד החינוך ריכוז מושכל של הידע המתפתח בתחום בעולם ושל הניסיון הנצבר בישראל, באופן שיוכל לסייע למקבלי החלטות ברמת המטה והשדה, לשמש בסיס לפיתוח והטמעה, ולעורר לדיון ציבורי בנושא.

לצורך כך פנה מ"מ המדען הראשי במשרד החינוך אל האקדמיה הלאומית למדעים בבקשה שהיזמה למחקר יישומי בחינוך תקים ועדת מומחים (קונסנסוס). במהלך עבודתה תעלה הוועדה נושאים ושאלות מרכזיות, תרכז ידע מחקרי מבוקר מהארץ ומהעולם ותבחן אותו, תלמד מניסיונם של אנשי מקצוע ואקדמיה, ולבסוף תפרסם במסמך מסכם את ממצאיה, מסקנותיה והמלצותיה למדיניות עתידית. המסמך המסכם צפוי להתפרסם באביב 2020. משרד החינוך, באמצעות המזכירות הפדגוגית, השירות הפסיכולוגייעוצי (שפ"י) ולשכת המדען הראשי, יעמיד לרשות הוועדה את מיטב הנתונים שיש בידו על הנעשה בישראל. לפי בקשת הוועדה, יכינו נציגי משרד החינוך תמונות מצב בכתב ובעל פה, בתחומי אחריותם הרלוונטיים לעבודת הוועדה. יד הנדיב מעוניינת לסייע למשרד החינוך בקידום נושאים החשובים לו, ותומכת בהתקשרות המשרד עם האקדמיה למטרה זו.

הוועדה תעבוד תוך שיח הדדי עם שתי הוועדות הפועלות כעת ביזמה ומשיקות לתחומי עיסוקה: הוועדה להתאמת תוכניות הלימודים וחומרי הלימוד למאה ה-21 והוועדה לניהול מיטבי של הפיתוח המקצועי וההדרכה של מורים במערכת החינוך.

טיפוח והטמעה של SEL – תיאוריה, מחקר ושדה

סדר יום:

התכנסות	10:00-9:45
<ul style="list-style-type: none"> • חינוך אנתרופוסופי – פרופ' דיויד פורטס (מכון ויצמן) ומר רלי פינגבלט (מנהל ביי"ס זומר ר"ג) • מיינדפולנס: תיאוריה, מחקר ויישום בבית הספר – ד"ר אביבה ברקוביץ-אוחנה (אוניברסיטת חיפה) וגב' עינת ברגר (מנהלת ביי"ס תל חי, ת"א) 	10:40-10:00 11:20-10:40
הפסקה	11:30-11:20
<ul style="list-style-type: none"> • יישום והטמעה של הגישה ההוליסטית ב-8 יישובים – גב' מירה רוסקיס (רשת אורט) • איך הופכים בתי ספר "אדומים" לבתי ספר מעוררי השראה – גב' קארן טל (תובנות בחינוך) • תפיסה פסיכרברתית להובלת תהליכי שינוי בית ספרי – ד"ר פלורה מור (אשלים-ג'וינט) 	12:00-11:30 12:30-12:00 13:00-12:30
ארוחת צהרים	13:45-13:00
<ul style="list-style-type: none"> • פסיכרפדגוגיה; סקירת ממצאים ממעבדת יזמות – גב' עינב לוק, מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה, שפ"י, מנהל פדגוגי • תוכנית כישורי חיים – תפיסות, מבנה, ניהול וחידושים – גב' יעל בריל, ממונה על תוכנית כישורי חיים, שפ"י, מנהל פדגוגי • ויסות רגשי וכשירות חברתית בגיל הרך – תוכניות "התקשרות גן" ו"ללמוד לחיות ביחד" – גב' מיכל אנגלרט, יו"ר פורום הגיל הרך, שפ"י • סיכום פעילות משרד החינוך והתייחסות לתכנים שהוצגו – גב' חנה שדמי, מנהלת שפ"י 	14:15-13:45 14:45-14:15 15:15-14:45 15:35-15:15
הפסקה	15:45-15:35
דיון פנימי של הוועדה	17:00-15:45

תקצירי הרצאות לפי סדר הופעתן

חינוך אנתרופוסופי – דיוויד פורטס, רלי פינגבלט

חינוך ולדורף (אנתרופוסופי) קיים מאז 1919 ומתבסס על הפסיכולוגיה ההתפתחותית של שטיינר. שיטת חינוך זו שואפת לעזור לילדים להתפתח להיות אנשים שלמים ומאוזנים. מבחינה ארגונית חינוך ולדורף שם את המורה במרכז, ויוצר מבנים חברתיים וניהוליים שמעצימים את המורה ותומכים בהתפתחותו האישית בכל המישורים. במקום להתמקד בתלמיד ובתחושותיו, יתמקד הדין במורה ובחוויותיו כמפתח לשינוי רגשי וחברתי בתלמידים ובכיתה. עולמו הפנימי של המורה בכיתה הוא המפתח לעבודה פדגוגית נכונה, כלומר יש לשים דגש על מי מלמד, ולא איך ומה מלמדים.

מיינדפולנס:

תיאוריה, מחקר וחינוך – אביבה ברקוביץ-אוחנה (אוניברסיטת חיפה)

בבתי ספר בארה"ב ובאירופה מוטמעות תוכניות מבוססות מיינדפולנס בקצב גובר. מיינדפולנס מוגדר כמתן תשומת לב לחוויה ברגע הנוכחי באופן לא שיפוטי. לאחר המשגה קצרה, ההרצאה תסקור את תוצאותיהם של מחקרי התערבות, המראים עלייה ברווחה נפשית וביכולות ההוראה והתקשורת בקרב מורים, וכן עלייה בתפקודים ניהוליים ובוויסות רגשי בקרב תלמידים. מחקר קוגניטיבי ומוחי מראה כי תרגול מיינדפולנס מגביר יכולות קשב, ויסות רגשי ואמפתיה. המנגנון המוצע להסבר הממצאים מתייחס לשינוי בפעילות הרשתות המוחיות התומכות בתחושת העצמי: מחד גיסא, הפחתה בפעילות הרשת התומכת במחשבות הקשורות לדימוי העצמי ומקושרות ברגשות שליליים; מאידך גיסא, עלייה בעיבוד תחושותי וגופני המהווה את הבסיס ליכולות ויסות רגשי ולאמפתיה.

בית ספר מתבונן: סיפור ההצלחה של בית הספר תלחי – עינת ברגר

בית ספר תל חי בדרום תל אביב היה לפני כ-20 שנה בית ספר "אדום", עם הישגים לימודיים נמוכים, אקלים חברתי ירוד ואלימות רבה. קהילה שלמה של מורים, תלמידים והורים הסכימה לצאת יחד למסע, שבסופו הפך בית הספר לאחד מבתי הספר המובילים במערכת החינוך בישראל כבר למעלה מעשור. הדרך לא הייתה קלה ורצופת מהמורות, פחדים, קולות מעכבים, דפוסים והרגלים. אך בעזרת אמונה, אומץ וכלי התבוננות שונים – בגוף, ברגש ובחשיבה, הצעדנו את בית הספר קדימה.

ההרצאה תציג את המפתחות השונים של השיח הבית ספרי ושל העשייה היומיומית, החל מרמת הניהול ועולם הרוח החינוכי, דרך השיח עם המורים, התלמידים וההורים, וכלה במציאות היומיומית בכיתה.

איך הופכים בתי ספר "אדומים" לבתי ספר מעוררי השראה – קארן טל (תובנות בחינוך)

מאות בתי ספר בישראל מוגדרים כבתי ספר "אדומים" והם מאופיינים בתהישגיות מבחינה פדגוגית. תלמידים בבתי ספר אלה משתייכים לרוב לשכבות סוציו-אקונומיות חלשות, ונקודת הפתיחה הנמוכה שלהם מקטינה את הסיכוי למוביליות חברתית וכלכלית בעתיד. תקצוב ותגבור של שעות הוראה אינו יכול להיות המענה היחיד לצרכים הפיזיים ולקשיים החברתיים-רגשיים של תלמידים אלה. לשם כך נדרשים שינוי גישה והתמקדות בכוחו של בית הספר להפוך לזירה מפתחת ומעצימה, הבונה גם את הקהילה הרחבה.

משימה מורכבת זו מחייבת שיתוף פעולה עם גורמים מדיסציפלינות נוספות ורתימה של העולם העסקי, האקדמיה ועמותות חברתיות לעשייה. על פי התפיסה של "תובנות" מנהל בית הספר צריך להוביל את המהלך, ועליו להיות יזם ומנהיג חברתי, על מנת שיוכל להעמיד לרשות התלמידים סל משאבים נרחב העונה על צרכים חברתיים, בריאותיים ורגשיים.

במפגש הלימודי יוצג המודל שפותח בקמפוס ביאליק רוגוזין בדרום תל אביב בין השנים 2005 ל-2011. כיום מפעיל ארגון תובנות את המודל ב-28 בתי ספר ברחבי הארץ, המשקפים את הפסיפס של החברה הישראלית.

יישום והטמעה של מודל החינוך ההוליסטי ב-8 יישובים – מירה רוסקיס (רשת אורט)

מודל החינוך ההוליסטי הוא יוזמה משותפת של רשת אורט, מחוז הצפון במשרד החינוך והערים בית שאן, מעלות-תרשיחא, מגדל העמק, יקנעם, ואדי סלאמה (משגב), שלומי, סאגור וחצור הגלילית. המודל מופעל במסגרות בתי ספר יסודיים ועל יסודיים בערים, ומטרתו לבנות רצף חינוכי, פדגוגי וארגוני, משולב בקרה והערכה, שיבטיח רווחה נפשית, תפקוד מיטבי ושיפור בהשגת החזון ומטרות החינוך בעיר.

ההרצאה תציג בקצרה את עקרונות המודל החינוכי ההוליסטי ואת אופן יישומו ביישובים השונים. במקביל לבחינה ולהתערבות חינוכית-פדגוגית המודל מטפל בסוגיית הרווחה הנפשית (wellness), המתקשרת לערכים של בריאות, אופטימיות, סיפוק אישי, תקווה ואושר. התהליך האינדיווידואלי כולל שיחות אישיות מובנות ומיפוי מצבם של כל תלמידה ותלמיד במערכת החינוך במגוון היבטים האחראיים למיטביות: חוזקות התלמיד, כישורונותיו, חוזקות המשפחה, פעילות פנאי, שינה, תזונה, פעילות גופנית, מצב חברתי, רגשי ולימודי, התנדבות ועוד. קולו של כל תלמיד נשמע, וגם קולו של כל הורה. המיפוי דינמי ומאפשר מבט אישי, כיתתי, בית ספרי ויישובי – לאורך השנים ובכל אחד מהפרמטרים של המיטביות.

מודל החינוך ההוליסטי יוצר קשר מערכתי מאחד בעיר באמצעות יישום פסיכולוגיה חיובית, ומאפשר התערבות אינדיווידואלית ומערכתית, בהתאם למאפיינים הייחודיים של כל יישוב. המיפוי האינדיווידואלי ההוליסטי מאפשר 'כלכלת חינוך' חדשנית ויעילה באמצעות התוכניות המותאמות הנגזרות מהמיפוי, ומוביל לשיפור התאמת המערכת לתלמידים ולחיזוק הסתגלותם אליה.

ניתן לקרוא בהרחבה על הבסיס התיאורטי של מודל החינוך ההוליסטי באתר אורט <https://holistic.ort.org.il> **כאן**.

תפיסה פסיכר חברתית להובלת תהליכי שינוי בבתי ספר – פלורה מור (ג'וינט-אשלים)

במהלך שני העשורים האחרונים פיתחו אשלים-ג'וינט בשיתוף משרד החינוך מתודות לפיתוח אישי ומקצועי של צוותי חינוך. מתודות אלו מרחיבות את מסוגלותם של צוותי החינוך להגביר את מעורבות התלמידים ולבסס אסטרטגיות הוראה בתוך מערכת היחסים עם התלמידים. הכוונה היא ניהול הדינמיקה הרגשית הכיתתית (emotional classroom dynamics), ניהול מערכות יחסים תומכות התפתחות רגשית וקוגניטיבית, וכן ניהול כיתה והוראה מותאמת אישית. כל אלו מתחשבים בצרכי הלמידה והתפתחות של התלמידים, כאינדיווידואלים עם משאבים וצרכים מובחנים המושפעים מהדינמיקה הכיתתית-קבוצתית.

כמו כן ייסקרו בהרצאה הכלים והמתודות המשמשים את המורים בפרקטיקה חינוכית פסיכר חברתית המטפחת למידה. המתודות נועדו לפתח בקרב המורים אחריות להתפתחות הרגשית, החברתית והלימודית של התלמידים. מתודות אלה מתרוקנות ממשמעות אם אינן מתרחשות במרחב הבית ספרי, מרחב המושתת על יחסים ואינטראקציות מזינות התפתחות.

פסיכרפדגוגיה: סקירת ממצאים ממעבדת יזמות – עינב לוק (שפ"י)

תהליך ההוראה-למידה הוא תהליך מחשבתי ורגשי המתחולל בכפיפה אחת בתוך מערכת יחסים. במשך מפגשי ההוראה-למידה מתוודעים המורה ותלמידיו לעולם עשיר של רגשות, חוויות ותחושות אשר נובעים מתוכם, משפיעים על התהליך המחשבתי ומושפעים ממנו.

המודעות הפסיכרפדגוגית היא המצע להתפתחותו של הלומד המתבונן בעצמו במבט רפלקטיבי. תפקיד המורה הוא להסב את תשומת ליבו ואת תשומת ליבם של תלמידיו לרגשות המתעוררים בהם במהלך תהליך ההוראה-למידה. עליו להיות קשוב לצורכיהם של התלמידים ולפעול באמפתיה, רגישות והבנה.

כדי לשכלל את היכולות הפסיכרפדגוגיות של אנשי החינוך, באופן כללי ובתחומי הדעת, הפיתוח המקצועי שלהם צריך לכלול רפלקציה, העמקה של המודעות העצמית ולמידת עמיתים. עדויות מבתי ספר אשר קידמו תהליכים אלה מצביעות על שיפור בלמידה משמעותית, חיזוק הקשר עם התלמידים ושיפור בהישגיהם.

בהרצאה אציג את שיתוף הפעולה עם אגף מו"פ – מעבדה בנושא פסיכרפדגוגיה, ואתיחס לתהליכים העוסקים בקידום היבטים רגשיים בהוראה ובלמידה. מתוך ניתוח תהליכים כאלו שהתרחשו בארבעה בתי ספר, התגבשו עקרונות ותובנות, הנוגעים לזיהוי ולהנכחה של רגשות בתהליכי הוראה ולמידה, התמקצעות המורים והטמעתה של הפסיכרפדגוגיה במבנה הארגוני של בית הספר.

תוכנית כישורי חיים: תפיסות, מבנה, ניהול וחיידושים – יעל בריל (שפ"י)

תוכנית "כישורי חיים" מבוססת על גישת הפסיכולוגיה החיובית, ולפיה ניתן לפתח יכולות וכישורים ולקדם רווחה נפשית, בריאות ואושר. התוכנית פונה לכלל אוכלוסיית התלמידים ומתייחסת למגוון רחב של תכנים, מצבי חיים ומשימות חיים תואמות גיל, התפתחות רגשית וקוגניטיבית. התוכנית גם נותנת מענה לנושאים העולים כצורך השעה – בכיתה, בבית הספר, ביישוב, בארץ ובעולם.

תוכנית "כישורי חיים" פועלת בחמישה צירי עבודה :

- זהות ותפיסה עצמית.
- מיומנויות רגשיות וקוגניטיביות תוך אישיות.
- מיומנויות רגשיות חברתיות בין-אישיות.
- מיומנויות רגשיות-קוגניטיביות בתהליכי למידה.
- חוסן והתמודדות עם מצבי סיכון, לחץ ומשבר, במרחב הפיזי ובמרחב הווירטואלי.

שיטת העבודה ב"כישורי חיים" מבוססת על שיח בין תלמידים ומורים, ובו מתאפשר שיתוף וביטוי אישי רגשי, הבנות והמשגות קוגניטיביות, התבוננות פנימית רפלקטיבית, והעלאת המודעות העצמית. תהליך הלמידה כולל גם תרגול ויישום התנהגותי. כל למידה ב"כישורי חיים" מבוססת על חיבור חווייתי רגשי ומתן ביטוי אישי באמצעות דיבור, כתיבה, ציור, תנועה, פסיכודרמה, דימויים ומטאפורות, סמלים וחפצים פיזיים ודיגיטליים ועוד. התוכנית מתקיימת בשעות קבועות במערכת, ומשולבת בתוכניות מערכתיות לחיזוק אקלים מיטבי.

חידושים, פיתוחים ואתגרים במסגרת התוכנית :

- עדכון והתאמה של התכנים והמיומנויות הנלמדות בתוכנית לחידושים ולצרכים המשתנים תדיר.
- חיזוק היכולות להתנהלות בו זמנית בעולם הפיזי והווירטואלי.
- שימוש באמצעים דיגיטליים כגירוי וכביטוי רגשי קוגניטיבי אישי וקבוצתי.
- שילוב יחידות חדשניות בתוכנית כגון: "חוסן חינוך", "חלום", "חוזקות", "אל תלעגו ליי" "בעד עצמי" ועוד.
- שילוב תהליכים המקדמים למידה רגשית, וכן פיתוח כישורי חיים בתחומי הדעת.
- ליווי והטמעה של התוכנית באמצעות תצפיות בשיעורים חיים או מצולמים.

ויסות רגשי וכשירות חברתית בגיל הרך – תוכניות "התקשרו"ת גן" ו"ללמוד לחיות ביחד" – מיכל אנגלרט (שפ"י)

תוכנית התקשרו"ת (הורות תומכת קשר ותקווה) היא תוכנית הדגל של אגף פסיכולוגיה בשפ"י בתחום המניעה אצל ילדים בגיל הרך. התוכנית נבנתה על ידי פרופ' יואל אליצור בשיתוף עם פסיכולוגים חינוכיים בכירים בשירות הפסיכולוגי חינוכי, בתמיכת שפ"י והאגף הקדם יסודי במשרד החינוך.

התוכנית כוללת הכשרה לעבודה עם הורים ועם גנות, באופן קבוצתי או פרטני. המשתתפים לומדים כלים תיאורטיים ומעשיים להתמודדות עם ילדים ולטיפול כישורים רגשיים, חברתיים והתנהגותיים.

בין השאר נלמדים מושגים ושיטות בנושאי הערכה, איתור קשיים ובניית קשר בטוח עם הילדים; חיזוק יכולות של ויסות עצמי, גישה פרו-חברתית משתפת פעולה ותחושות של ערך ומסוגלות עצמית. במקביל לעבודה עם הילדים מושם דגש על בניית שיתוף פעולה בין הגנות להורים. התוכנית מבוססת ראיות, והותאמה גם לחברה החרדית ולחברה הערבית.

התוכנית להורים מונה 12-14 מפגשים, מופעלת על ידי השירותים הפסיכולוגיים ברחבי הארץ, וממומנת בידי כמה גורמים: התוכנית הלאומית לילדים ונוער בסיכון 360, עיר ללא אלימות, פרויקט שפ"י והרשויות המקומיות.

התוכנית לגננות מועברת על ידי פסיכולוגים חינוכיים דרך מרכזי הפסג"ה, כחלק מהשתלמויות של אופק חדש לגננות. זוהי תוכנית דרשנית, בת 10 מפגשים בכל שנה.

בכמה מקומות מועברת גם **לסייעות**, וישנה התאמה גם **למורות לכיתות א'-ב'**.

לאחרונה גם פותחה במודיעין יחידה לעבודה עם **קבוצות ילדים** בתוך הגן.

בהרצאה יוצגו מושגים מרכזיים מהמודל התיאורטי שבבסיס תוכנית התקשרו"ת, ממצאים מחקריים מהתוכנית וכן יישומים ותוצרים מקבוצת הגננות.

ביוחקר ברשת – תקציר לעיון מאת גלית כראדי (מורה ורכזת ביולוגיה וחקלאות ימית)

ביוחקר ברשת היא תוכנית שיזמו יחד הפיקוח על הוראת הביולוגיה במזכירות הפדגוגית, משרד החינוך ו- World Ort – קדימה מדע. התוכנית החלה לפעול בשנת תשע"ד (2013) וכללה 12 בתי ספר. השנה משתתפים בה כ-40 בתי ספר.

מטרת התוכנית היא ליצור קהילה לומדת באמצעות הרשת (הוירטואלית), ובמסגרתה קבוצות תלמידים מבתי ספר שונים או בהנחיית מורים שונים משתפים פעולה בעבודת החקר. התלמידים בוחרים נושא ועובדים יחד באמצעים דיגיטליים, בכל אחד משלבי התהליך: החל משלב תכנון הניסוי, דרך ביצוע הניסוי, עיבוד וניתוח תוצאות החקר וכתובת סיכום העבודה. הכתיבה המשותפת חושפת את התלמידים לנורמות הכתיבה האקדמית, ומושם בה דגש על שיתוף פעולה מחקרי וחשיבה ביקורתית. גם ההערכה נעשית במשותף ובכלים דיגיטליים, והתלמידים לוקחים בה חלק. התוכנית מיועדת לתלמידים מכל הארץ ומכל המגזרים הלומדים ביולוגיה בכיתות י"א-י"ב בהיקף של 5 יח"ל.

בתוכנית 'ביוחקר ברשת' ההערכה היא תהליכית ומתייחסת לתוצרי ביניים ולתוצר הסופי. היא מתייחסת לעבודה השיתופית המקוונת בין קבוצות חקר שונות של תלמידים ומוריהם. נוסף על כך בסוף התהליך נערכת בחינה בעל פה ב-Video Conference בשיתוף בוחן חיצוני.

התהליך מסייע בפיתוח כישורים של עבודה שיתופית ובהטמעת ערכים חברתיים: הכרת האחר ותרבותו, נטילת אחריות, יכולת לקדם מטרה משותפת למרות חילוקי דעות וכבוד הדדי לשותפים לתהליך. כמו כן התהליך מיישם מיומנויות של המאה ה-21: התמודדות עם פתרון בעיות וחשיבה יצירתית וביקורתית. תוכנית 'ביוחקר ברשת' מהווה 45% מהציון הסופי של 5 יח"ל בביולוגיה.

'ביוחקר ברשת' נועד להכשיר את התלמידים להתמודד עם הגלובליזציה ועם שוק העבודה המשתנה, הדורש עבודת צוות והתמודדות עם ידע המונים. חברי קהילת המורים בתוכנית 'ביוחקר ברשת' מסייעים זה לזה בנושאים דיגיטליים ובתחומי החקר, לוקחים חלק בעיצוב התהליך ובהערכתו, והצעותיהם נידונות בשיח פתוח ופורה עם הפיקוח על הוראת הביולוגיה. התוכנית התפתחה בהדרגה מתוך שיתופי פעולה בין תלמידים מבתי ספר שונים, ובמשך הזמן פותחו שיתופי פעולה נוספים:

- בין בתי ספר.
- בתוך בית הספר.

- עם בתי ספר מחו"ל.
- עם חוקרים, גורמים בתעשייה וברשויות המוניציפליות ועוד.

תקצירי קורות חיים של המשתתפים במפגש

דוברים (על פי סדר הופעתם):

דיוויד פורטס

חבר בוועדת המומחים. ראו פירוט בהמשך.

רלי פינגבלט

מנהל תיכון "זומר" ברמת גן. עבר הכשרה להוראה בשיטת ולדורף ומלמד על גיל ההתבגרות בסמינר למורי ולדורף. מורה ומחנך בב"ס אורים בכפר הירוק ובב"ס זומר ברמת גן ב-16 השנים האחרונות.

בעל תואר שני בהיסטוריה מאוניברסיטת תל אביב.

אביבה ברקוביץ-אוחנה

חוקרת מוח ומרצה בכירה במרכז ספרא לחקר המוח ובפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה. עוסקת הן במחקר בסיסי והן במחקר יישומי. מחקרה היישומי בוחן השפעה של התערבויות מבוססות מיינדפולנס בתחום החינוך, בקרב מורים ותלמידים. כמו כן היא חוקרת היבטים תרבותיים במיינדפולנס (בתי ספר יהודיים לעומת ערבים) והשפעת תרגול מיינדפולנס על לקויי למידה (הפרעות קשב וריכוז וכן היפראקטיביות). מחקרה הבסיסי מתמקד בהשפעת סוגים שונים של תרגול מדיטטיבי על המוח ועל ההתנהגות, ובעיקר שינויים בתחושת העצמי. כלי המחקר כוללים אלקטרופיזיולוגיה (EEG, MEG), הדמיה מגנטית תפקודית ומבנית (fMRI, MRI), וכן מטלות התנהגותיות, שאלונים וראיונות. מתרגלת מיינדפולנס החל מ-1995, ומנחה מדיטציית ויפאסאנה מטעם עמותת תובנה.

בעלת דוקטורט במדעי המוח מאוניברסיטת בר אילן, 2010; את מחקר הפוסט דוקטורט ביצעה במכון וייצמן ובאוניברסיטת ספיאנצה ברומא.

עינת ברגר

מנחה תוכנית במכון אבני ראשה, העוסק בהכשרה ובפיתוח מקצועי של מנהלי בתי הספר. מלווה וחונכת מנהלים וצוותי חדר מורים בבתי ספר בתהליכי התפתחות ואימוץ פדגוגיות התבוננות. מרצה למנהלים, למורים, להורים ולקהל הרחב. בעשרים השנים האחרונות היא מנהלת את בית ספר תל חי בתל אביב, ובו פיתחה פדגוגיה חדשנית המבוססת על מודעות עצמית ועל הפילוסופיה הרחנית המתבוננת.

זוכת פרס החינוך לשנת תשע"ב מטעם משרד החינוך, ואשת השנה בחינוך במגזין Forbes לשנת 2012. בעלת תואר שני במנהל חינוכי.

מירה רוסקיס

מנהלת מודל החינוך ההוליסטי ברשת אורט מאז הקמתו לפני כשבע שנים, מורה למדעים ומחנכת. עבדה במכון אבני ראשה בתחום פיתוח וליווי מנהלים בראשית דרכם. בין השנים 1996-2009 כיהנה כמנהלת חטיבת הביניים ולאחר מכן כמנהלת קריית החינוך השש שנתית אורט בנימינה.

במהלך כהונתה הושם דגש על כך ש"מהותו של אדם שהוא בעל בחירה" (הרמב"ם) ופותרו מגוון מקצועות בחירה לתלמידי כיתות ז'-י"ב.

בעלת תואר ראשון בביוכימיה מאוניברסיטת חיפה, ותואר שני בינתחומי עם התמחות בבריאות הוליסטית מאוניברסיטת לסלי. עבודת התזה שלה עסקה בתפקוד מקצועי מיטבי של מנהל בית ספר באמצעות פסיכולוגיה חיובית.

קארן טל

מייסדת ומנכ"לית עמותת "תובנות בחינוך". העמותה מעניקה פלטפורמה ניהולית-מקצועית לבתי ספר פריפריאליים ומסייעת להם להפוך לבתי ספר מעוררי השראה. כמו כן היא מרצה בבית הספר לחינוך של אוניברסיטת תל אביב.

בעבר ניהלה קארן את "קמפוס ביאליק רוגוזין" בדרום תל אביב, בו מתחנכים תלמידים מ-51 ארצות מוצא וביניהם גם מהגרי עבודה ופליטים. בבית הספר פיתחה את המודל ההוליסטי, הרואה בבית ספר מרכז חינוכי, חברתי וטיפולי בונה קהילה. בית הספר בניהולה זכה בפרס החינוך הארצי, והסרט התיעודי "strangers no more" שצולם בבית ספרה זכה בפרס האוסקר.

קארן היא זוכת פרס ברונפמן לשנת 2011, עמיתת כבוד מטעם המרכז האקדמי רופין וד"ר לשם כבוד מטעם אוניברסיטת בן גוריון.

בעלת תואר שני בניהול חינוכי מטעם האוניברסיטה העברית, בוגרת מכון מנדל למנהיגות חינוכית ובוגרת תוכנית מעוז.

פלורה מור

ד"ר פלורה מור היא פסיכותרפיסטית, מומחית בתפיסות מערכתיות להכלת הפרט במרחב בית ספרי וראש תחום מומחה בכיר לחינוך באשלים-גיוינט. לפני כן עמדה בראש תחום פיתוח תוכניות חינוכיות באשלים-גיוינט, פיתחה תפיסות לקידום תלמידים בסיכון ב"מפנה" ירושלים והובילה בתחילת דרכה תוכניות קהילתיות בפרויקט שיקום של החברה למתנ"סים בשכונת מוסררה בירושלים.

פרסומיה עוסקים בפרקטיקה החינוכית המשמשת בסיס לעשייה חינוכית מגדלת, והם פרי הניסיון והמחקר במאות מוסדות חינוך ובקרב אלפי אנשי מקצוע מתחומי החינוך, הבריאות והרווחה.

בעלת תואר שני בייעוץ חינוכי ופסיכולוגיה, ובוגרת לימודי הסמכה בפסיכותרפיה אינטגרטיבית וטיפול משפחתי – שניהם מהאוניברסיטה העברית (1996); בעלת תואר שלישי בחינוך מאוניברסיטת סאסקס באנגליה (2003), ובהמשך השלימה מחקר בתרדוקטורלי בבית הספר

לפסיכולוגיה באוניברסיטת תל אביב (2017). כמו כן היא מומחית לתרפיה קבוצתית ובוגרת המסלול לחינוך לגיל הרך במסגרת תוכנית שוורץ באוניברסיטה העברית.

עינב לויק

מנהלת אגף תוכניות סיוע ומניעה בשירות הפסיכולוגי ייעוצי. במסגרת תפקידה עינב מובילה פיתוח של תוכניות מערכתיות לקידום רווחה נפשית וצמצום התנהגויות סיכון במערכת החינוך. תוכניות אלו עוסקות בקידום כישורי חיים, פסיכופדגוגיה, אקלים חינוכי, צמצום אלימות, התנהלות מיטבית ברשת, מניעת פגיעה מינית ושימוש בסמים ובאלכוהול וכן קידום מעורבות הורים במערכת החינוך.

לפני כן שימשה מנהלת היחידה לקידום אקלים וצמצום אלימות בשפ"י. במסגרת זאת הייתה אחראית לפיתוח ולעדכון התוכנית המערכתית המופעלת בישראל בתחום אקלים, אלימות והתמודדות עם בעיות התנהגות, תוך התאמה לכל תרבות ומגזר, וכן למציאות המשתנה. בתחילת דרכה שימשה יועצת חינוכית בבית ספר יסודי בבאר שבע.

בעלת תואר שני בייעוץ חינוכי מאוניברסיטת תל אביב.

יעל בריל

ממונה תחום כישורי חיים באגף תוכניות סיוע ומניעה בשירות הפסיכולוגי ייעוצי (שפ"י) של משרד החינוך. במסגרת תפקידה יעל שותפה בפיתוח ובכתיבה של חומרי הדרכה והכשרה של יועצים ומורים; פיתוח תהליכי עבודה בנושא כישורי חיים בגילים שונים, וכן פיתוח תפיסת עבודה המשלבת תהליכים רגשיים בתחומי הדעת.

יעל מקדמת את שילוב התוכניות "חוסן חינוך" ו-"אל תלעגו לי" במסגרת תוכנית "כישורי חיים". היא אחראית על הכשרת יועצים בתחום כישורי חיים.

בעלת תואר שני בייעוץ חינוכי מאוניברסיטת בר אילן.

מיכל אנגלרט

פסיכולוגית חינוכית מומחית ומדריכה; מנהלת השירות הפסיכולוגי חינוכי במועצה האזורית בני שמעון, ומרכזת את פרום גיל הרך בשירותים הפסיכולוגיים; חברת מועצת הפסיכולוגים ומרצה במדרשה לפסיכולוגיה חינוכית. פרסומיה עוסקים בעיקר בעבודת הפסיכולוגים בגני ילדים.

בעלת תואר שני בפסיכולוגיה מאוניברסיטת בן גוריון.

חנה שדמי

מנהלת אגף אי של השירות הפסיכולוגי ייעוצי (שפ"י) במשרד החינוך. בעבר ניהלה את אגף תוכניות סיוע ומניעה בשפ"י, ולפני כן עסקה בפיתוח וניהול של תוכנית כישורי חיים. לגבי שדמי ניסיון של 35 שנים בתחום הייעוץ החינוכי. במסגרת תפקידה במשרד החינוך לקחה חלק בכתיבת מסמכי מדיניות רבים, ובהם סטנדרטים לאקלים בית ספר, חוזר מנכ"ל בנושא קידום אקלים בית ספר וצמצום אלימות, מתווה לתכנון ולהפעלה של תוכנית בית ספרית לגן ולכיתות אי-י"ב. בעלת תואר מוסמך בייעוץ חינוכי מאוניברסיטת תל אביב, 1981.

משתתפים נוספים במפגש

איתי אשר

ממונה ניסויים ומחקרים חינוכיים וממלא מקום המדען הראשי במשרד החינוך. במסגרת עבודתו בלשכת המדען הראשי מתמקד במיוחד בתחומי התוכן הבאים: טיפוח מיומנויות המאה ה-21, קידום שוויון הזדמנויות בחינוך ואוטונומיה בית ספרית. בעבר שימש ראש תחום מחקר ופיתוח במכון אבני ראשה ועמית הוראה באוניברסיטה העברית בירושלים ובאוניברסיטת בר אילן. במסגרת פוסטדוקטורט בהוראת המדעים באוניברסיטת בן גוריון בנגב ניהל ד"ר אשר את הצוות הישראלי בפרויקט המחקר האירופי CoReflect, שעסק בלמידת חקר של סוגיות סוציו-מדעיות. ד"ר אשר הוא בוגר ביי"ס מנדל למנהיגות חינוכית.

בעל תואר שלישי בחינוך ועיבוד מידע במוח מהאוניברסיטה העברית בירושלים, ובוגר בית הספר מנדל למנהיגות חינוכית.

גלית כראדי

מורה ורכזת ביולוגיה וחקלאות ימית בבית הספר "רמות ים" במכמורת. כמו כן היא משמשת מדריכה ארצית לביולוגיה, חברה בוועדת המקצוע בביולוגיה ובוועדת המשנה העוסקת בכתובת תוכנית לימודים חדשה בביולוגיה.

בשש השנים האחרונות עוסקת ביישום תוכנית "ביוחקר ברשת", ובה מושם דגש על למידה דיגיטלית וכתובת עבודת חקר בדרך שיתופית.

גלית היא שותפה מובילה בהטמעת בחינת הברורות המתקשבת בביולוגיה, ובעבר נמנתה על צוות הכותבים של הבחינה. כמו כן כתבה תוכנית לימודים ייחודית בחקלאות ימית.

בעלת תואר ראשון בביולוגיה מאוניברסיטת בר אילן, ותואר שני במחשבה הביולוגית מהאוניברסיטה הפתוחה.

ד"ר חוה פרידמן

מנהלת אגף פסיכולוגיה ומובילה תוכנית אסטרטגית חדשה באגף. שותפה בצוות פיתוח של קידום מסוגלות ורווחה אישית של מורים.

אלה אלגרסי

מנהלת אגף ייעוץ ומובילה הטמעה של פסיכודגוגיה וכישורי חיים באמצעות המפקחים על הייעוץ. שותפה בצוות פיתוח של קידום מסוגלות ורווחה אישית של מורים.

הילה סגל

ממונה על קידום אקלים מיטבי וצמצום אלימות. מובילה צוות מדריכים לפיתוח אקלים מיטבי בבתי הספר ובגני הילדים, ומובילה התערבות בבתי ספר במיקוד.

שלומית אברהם

ממונה על מערך ההכשרה בתחום לקויות הלמידה, ואחראית על פיתוח והטמעה של תוכניות באגף לקויות למידה.

זהרה פלורסהיים

ממונה על הייעוץ בגיל הרך. כמו כן מקדמת תוכניות כישורי חיים בקדם יסודי וממונה על הפיתוח המקצועי של היועצים החינוכיים.

ריבה שכטר

מדריכה ארצית ביחידה למצבי לחץ, חירום, משבר ואובדנות. כמו כן ממונה מטעם היחידה על יישום תוכנית "חוסן חינוך" בבתי הספר.

אביטל טהרלב

סגנית מנהלת אגף פסיכולוגיה. ממונה על עבודת השפ"חים בגיל הרך, על תוכנית "דרך חדשה" ועל הובלת הפורומים המקצועיים באגף פסיכולוגיה.

דפנה קליין

מדריכה ממונה פסיכופדגוגיה. עוסקת בהדרכת צוותים בפיתוח היבטים רגשיים-חברתיים בתהליכי הוראה-למידה.

ד"ר יעל נאות עופרים

מובילת מחקר במרכז לאמפתיה בחינוך ובחברה, סמינר הקיבוצים

גילי לייבושור

פסיכולוגית קלינית, עמיתה במכון מנדל למנהיגות.

יפית כהן

סטודנטית לפסיכולוגיה במרכז הבינתחומי. מתעניינת בשיתוף הפעולה עם משרד החינוך בהקשר לפעולותיו בטיפוח המיומנויות הרגשיות והחברתיות.

חברי ועדת המומחים

רמי בנבנישתי – יו"ר הוועדה, פרופסור בבית הספר לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בר אילן, שם הוא עומד בראש קבוצת מחקר על ילדים ובני נוער במצבי סיכון ומצוקה. בשנים האחרונות הוא עוסק בניטור של אלימות ואקלים במערכת החינוך – ברמת בית הספר, הרשות המקומית והמדינה. השתתף בכמה ועדות ציבוריות העוסקות בילדים בסיכון. תחומי המחקר העיקריים שלו הם רווחת הילד ושלומו, אקלים בית ספרי, קבלת החלטות ושימוש אפקטיבי במידע.

בעל תואר שלישי בעבודה סוציאלית ובפסיכולוגיה מאוניברסיטת מישגן בארצות הברית, 1981 זוכה פרס א.מ.ת. לשנת 2016.

במסגרת היזמה היה יו"ר צוות מומחים לנושא 'התערבויות טיפוליות בילדים בעלי בעיות או הפרעות בהתנהגות', חבר בוועדת קונסנסוס לנושא 'ריענון מערך האינדיקטורים לחינוך בישראל' וחבר בצוות המומחים לנושא 'אישוויון וחינוך: קשרים בין גידול באישוויון חברתי-כלכלי לבין שוויון בהזדמנויות ובהישגים בחינוך'.

אימן אגבריה, ראש המגמה לחינוך, חברה ותרבות באוניברסיטת חיפה, וחבר סגל בבית ספר מנדל למנהיגות חינוכית. מחקריו עוסקים בגלובליזציה וניאו-ליברליזם במדיניות החינוך בישראל, וכן והיבטים השוואתיים של החינוך לאזרחות, החינוך האסלאמי, החינוך בקרב מיעוטים, הכשרת מורים והחינוך הלא-פורמאלי.

בעל תואר שלישי כפול בלימודי מדיניות ותאוריה בחינוך וכן בלימודי חינוך בישראל ומדיניות החינוך מאוניברסיטת פנסילבניה, 2006.

מיכל אל יגון, ראשת החוג לייעוץ חינוכי וחינוך מיוחד בבית הספר לחינוך באוניברסיטת תל אביב, ושותפה לפיתוח תוכניות התערבות הקשורות להתמודדות עם ליקויי למידה, לקויות קשב והיפראקטיביות. מחקרה מתמקדים בהיבטים חברתיים-רגשיים והתנהגותיים של ילדים, מתבגרים ומבוגרים צעירים עם ליקויי למידה (SLD) ולקויות קשב והיפראקטיביות (ADHD), תוך בחינה של גורמי סיכון וגורמי הגנה העשויים לתרום לשונות האופיינית במדדי תפקודם. גורמים אלו נבדקים ברמות הפרט, המשפחה והמערכת.

פרופ' אל יגון היא בוגרת התוכנית לפסיכותרפיה בגישה הפסיכואנליטית באוניברסיטת בר אילן ובעלת תואר שלישי בחינוך מיוחד מאוניברסיטת תל אביב, 2000.

מעין דוידוב, מרצה בכירה בבית הספר לעבודה סוציאלית ולרווחה חברתית באוניברסיטה העברית בירושלים. מחקרה עוסקים בהתפתחות רגשית וחברתית של ילדים וכן בתהליכי סוציאליזציה וגורמים תרבותיים המשפיעים עליהם. עבודתה כוללת בחינה תיאורטית ומחקרית של היבטים מובחנים של יחסי הורה-ילד ותרומותיהם להיבטים שונים של קומפלטיות חברתית בקרב ילדים. ד"ר דוידוב עוסקת גם בתיאוריה ומחקר של התפתחות הדאגה לאחר בשנות החיים הראשונות, ומעבדתה מתמחה בבחינת ההתפתחות של אמפתיה ופרורחברתיות בקרב תינוקות, פעוטות וילדים.

בעלת תואר שלישי בפסיכולוגיה התפתחותית מאוניברסיטת טורונטו (קנדה), 2003.

מיכל טבח, פרופסורית חברה בבית הספר לחינוך באוניברסיטת תל אביב וראשת החוג לחינוך מתמטי, מדעי וטכנולוגי. תחומי המחקר העיקריים שלה הם הוראה ולמידה של מתמטיקה בסביבות ממוחשבות, כולל פיתוח מקצועי של מורים. חוקרת מעברי ידע בין היחיד, הקבוצה הקטנה והמליאה, בכיתה הלומדת באופן ארגומנטטיבי.

בעלת תואר שלישי בחינוך מתמטי ממכון ויצמן למדע, 2007.

משה ישראשולי, פרופסור חבר במגמה לייעוץ חינוכי בבית הספר לחינוך באוניברסיטת תל אביב. תחומי המחקר העיקריים שלו הם תוכניות מניעה וחיסון, תהליכי הסתגלות ואי הסתגלות למערכות חדשות, חוסן ועמידות בלחצים וכן התפתחות מיטבית.

בעל תואר שלישי בפסיכולוגיה חברתית מאוניברסיטת תל אביב, 1990.

במסגרת היזמה היה חבר בוועדת מומחים לנושא שפה ואוריינות, בצוות מומחים לנושא התערבויות טיפוליות בילדים בעלי בעיות התנהגות, וחבר בוועדת קונסנסוס לנושא קשרי משפחה-מסגרת חינוך בגיל הרך.

אבי עשור, פרופסור מן המניין במסלול לפסיכולוגיה חינוכית במחלקה לחינוך באוניברסיטת בן גוריון. תחומי המחקר שלו הם סגנון הורות, תכונות הורים ונטיות טמפרמנט של ילדים כגורמים המשפיעים על איכות ההפנמה של ציפיות ושל ערכים הוריים; קידום מוטיבציה ללמידה ולהתחשבות באחר בבתי ספר ובמשפחה; השפעות של פיקוח הורי צמוד ושל תמיכה באוטונומיה בגיל ההתבגרות על התנהגויות סיכון, אלימות ועבריינות; התניית אהבה הורית והשפעותיה על יחסי הורה-ילד וכן גיבוש מצפן פנימי כמרכיב בסיסי של תפקוד אוטונומי.

בעל תואר שלישי בפסיכולוגיה מאוניברסיטת משיגן סטייט בארצות הברית, 1981.

דיוויד פורטס, פרופסור חבר במחלקה להוראת המדעים במכון ויצמן למדע. תחומי המחקר העיקריים שלו עוסקים במוטיבציה של בני נוער ללמוד מדעים בתוך בית הספר ומחוצה לו, וכן בגורמים הסביבתיים שמעצבים את המוטיבציה הזו. כמו כן הוא עוסק בפיתוח תוכניות לימודים חדשניות למדעים בחט"ב.

בעל תואר שלישי בחינוך מדעי מאוניברסיטת משיגן בארצות הברית, 2003.

רוני פז, פרופסור חבר במחלקה לנוירוביולוגיה במכון ויצמן למדע. תחומי המחקר העיקריים שלו הם למידה וזיכרון ברשתות עצבים במוח, השפעת חיזוקים ורגשות על הלמידה ועל הייצוג במוח, ופיתוח מודלים של למידה וזיכרון להפרעות חרדה.

בעל תואר שלישי בחישוביות עצבית מהאוניברסיטה העברית בירושלים, 2004.

יריב פניגר, מרצה בכיר במחלקה לחינוך באוניברסיטת בן גוריון. עוסק בהיבטים שונים של אי שוויון השכלתי, חינוך בקרב קבוצות מיעוט, הבדלים מגדריים בחינוך ומדיניות חינוכית. מחקריו הנוכחיים מתמקדים בפערים חברתיים בנגישות להשכלה גבוהה בישראל ובהשפעה של מבחנים סטנדרטיים לאומיים ובין-לאומיים על למידה, הוראה ומדיניות חינוכית.

בעל תואר שלישי בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מאוניברסיטת תל אביב, 2009.

דפנה קופלמנרובין, ראשת היחידה ללקויות למידה והפרעות קשב בבית הספר ברוך איבצ'ר לפסיכולוגיה במרכז הבינתחומי הרצליה.

מחקריה עוסקים בבחינת תרומתם של גורמי חוסן אישיים, בין-אישיים ומערכתיים להתפתחות רגשית, חברתית ואקדמית של תלמידים עם לקויות למידה. כמו כן עוסקת בפיתוח תוכניות מניעה והתערבות פרטניות ומערכתיות. בשנת 2002 הקימה את המרפאה ללקויות למידה במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל וניהלה אותה עד שנת 2012. בשנת 2007 הגתה ויזמה את תוכנית 'אני יכול להצליח' (א.י.ל) בשיתוף משרד החינוך והמוסד לביטוח לאומי. התוכנית עוסקת בטיפול בתלמידים המתמודדים עם לקויות למידה והפרעות קשב.

ד"ר קופלמנרובין היא פסיכולוגית קלינית מומחית ובעלת תואר שלישי בפסיכולוגיה ייעוצית מאוניברסיטת תל אביב, 2005.

חגי קופרמינץ, מרצה בכיר בפקולטה לחינוך באוניברסיטת חיפה וחבר בוועדה המקצועית של הרשות הארצית למדידה והערכה בחינוך (ראמ"ה). בעבר שימש יו"ר-רעמית של המרכז לחקר החינוך לשלום.

מחקריו בוחנים את מקומם של תהליכי אמפתיה ביחסים בין קבוצות המצויות בקונפליקט, תוך התמקדות ביחסי יהודים-ערבים בישראל, ואת האפשרויות החינוכיות לטיפול מיומנויות רגשיות וקוגניטיביות כבסיס לשיפור היחסים. בתחום ההערכה החינוכית, עבודתו כוללת בחינה מחקרית ומושגית של מדידה והערכה בתהליכי למידה-הוראה (במיוחד למידה שיתופית ומיומנויות מסדר גבוה), בהערכת תוכניות חינוכיות ובתהליכי קביעת מדיניות.

בעל תואר שלישי בפסיכולוגיה חינוכית מאוניברסיטת סטנפורד בארצות הברית, 1999. במסגרת היזמה היה חבר בוועדת קונסנסוס לנושא 'אבחון, מדידה והערכה בגיל הרך'.

צוות היזמה (לפי הא-ב)

תמי חלמיש אייזנמן, מנהלת היזמה. תמי נמנתה עם מייסדי קרן טראמפ והובילה את תוכניות הקרן למן היווסדה ב-2011, בתפקיד זה תרמה במידה ניכרת למהפכת ההוראה הקלינית בתחומי המתמטיקה והמדעים. בעבר לימדה מתמטיקה בבתי ספר תיכון שונים והוראת המתמטיקה במכללות להכשרת מורים ובבית הספר לחינוך של האוניברסיטה העברית.

בעלת תואר ראשון במתמטיקה ובפילוסופיה (1996), תעודת הוראה (1997) ותואר שני בחינוך מתמטי (1999) – כולם מהאוניברסיטה העברית בירושלים. כמו כן בעלת תואר שלישי בהוראת המתמטיקה ממכון ויצמן למדע (2007), ואחריו השלימה מחקר בתרדוקטורט בבית הספר לחינוך באוניברסיטה העברית בירושלים (2009). מחקריה מתמקדים בהקשר התרבותי של מעשה ההוראה והלמידה.

מוריה יזרעאלב, עורכת הפרסומים ביזמה; עובדת כעורכת לשון ותוכן, מתקינה ומגיהה בבתי הוצאה לאור מסחריים כגון מודן, כתר, אהבות, מטר והוצאת משרד הביטחון. קודם לכן שימשה עוזרת-מחקר ועוזרת-הוראה במחלקה לספרות עברית באוניברסיטת בן גוריון בנגב ועוזרת-מחקר במרכז מוסיוף לחקר הקבלה באוניברסיטת בר אילן.

בעלת תואר ראשון בספרות אנגלית ולימודים קלאסיים מאוניברסיטת בר אילן (2009), ותואר שני מחקרי בספרות עברית מאוניברסיטת בן גוריון (2013).

רונה פרוצ'בסקי אמיר, מרכזת אקדמית ביזמה למחקר יישומי בחינוך של האקדמיה הלאומית למדעים. במסגרת תפקידה מרכזת את 'הוועדה לניהול מיטבי של הפיתוח המקצועי וההדרכה במערכת החינוך'. קודם לכן עבדה כמשפטנית במספר תפקידים במשרד המשפטים, בין היתר כעוזרת ליועץ המשפטי לממשלה וכפרקליטה בפרקליטות מחוז ירושלים, וכן שימשה עוזרת מחקר ועוזרת הוראה בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית.

בעלת תואר ראשון במשפטים ובפסיכולוגיה (2005) ותואר שני במשפט ציבורי ובין-לאומי (2009) – שניהם מהאוניברסיטה העברית בירושלים. כמו כן בעלת תואר שני במדיניות ציבורית מבית הספר ע"ש בלאושוטין לתכנון ומדיניות ציבורית באוניברסיטת רטגרס בארצות הברית (2016)

טלי פרידמן, מרכזת אקדמית ביזמה למחקר יישומי בחינוך של האקדמיה הלאומית למדעים. במסגרת תפקידה מרכזת את 'הוועדה לטיפול מיומנויות רגשיות וחברתיות במערכת החינוך'. מרצה בקריה האקדמית אונו בקורס "הסוציולוגיה של הגוף". בעבר עסקה בפסיכולוגיה של הפרסום ובהתנהגות צרכנים.

בעלת תואר שני בפסיכולוגיה קוגניטיבית בשילוב מנהל עסקים מאוניברסיטת תל אביב (1999), ותואר שלישי מטעם ביה"ס לחינוך, האוניברסיטה העברית (2017).